Stockholms läns landsting

Landstingsstyrelsens förvaltning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-27

LS 1403-0413

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -03- 27
Dnr LS 1403-0413
Rotel I

Hantering av beslut för strategiska fastighetsinvesteringar

Ärendebeskrivning

Ändring i beslutsordningen för landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen avseende de strategiska fastighetsinvesteringarna i syfte att säkerställa ett genomförande i enlighet med intentionen i Framtidsplan för hälso- och sjukvård och landstingets budget för 2014 och plan för åren 2015 och 2016.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 27 mars 2014
Beskrivning av fastighetsinvesteringar

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att delegera inriktningsbeslut och genomförandebeslut, i enlighet med Investeringsstrategins Ansvars- och beslutsordning, till landstingsstyrelsen avseende de strategiska fastighetsinvesteringarna, i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Förvaltningens förslag och motivering

Bakgrund
Inom landstinget pågår ett intensivt arbete att förverkliga de investeringar som ska stödja vården inför och i samband med öppnandet av Nya Karolinska Solna under 2017 och genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvård. Ett flertal investeringsobjekt står under 2014 inför beslut om genomförande, andra investeringsobjekt är i tidigare skede i beslutsprocessen. Planeringen befinner sig i ett tidskritiskt läge. Ett effektivt arbete där planering och beslutsfattande samverkar är en förutsättning för att säkerställa att planerade och beslutade strategiska

investeringar genomförs i enlighet med fastställda mål och intentioner. Skulle det uppstå förseningar i planeringsarbetet, kommer detta att påverka det tidskritiska genomförandet och i sin tur påverka öppnandet av Nya Karolinska Solna och genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvård.

För de objekt som är beredda i enlighet med beredningskravet och beslutade inom ramen för investeringsutrymmet i budget 2014 föreslås att avsteg sker från Investeringsstrategins Ansvars- och beslutsordning. Detta i syfte att säkerställa att erforderlig infrastruktur finns på plats i rätt tid med rätt kvalitet.

Överväganden
För att säkerställa färdigställandet av investeringsobjekten i syfte att nå ett väl fungerande vårdsystem från år 2017 och framgent föreslås således avsteg ske från Investeringsstrategins Ansvars- och beslutsordning för de objekt som är planerade och beredda utifrån finansiella och ekonomiska hänseenden i 2014 års budget. De aktuella investeringsobjekten ingår i den av landstingsfullmäktige fastställda investeringsbudgeten för 2014 och plan för åren 2015 och 2016. Oavsett i vilket skede investeringsobjekten befinner sig, är den finansiella påverkan beaktad. De olika investeringsobjekten återfinns inför utredningsbeslut (beslut att påbörja förstudie), inriktningsbeslut (beslut om att påbörja programarbete) och genomförandebeslut. Utredningsbeslutet åligger idag landstingsstyrelsen att fatta, de övriga två beslutsstegen åligger landstingsfullmäktige.

Under 2013 var upparbetningsgraden av landstingsfullmäktiges beslutade investeringsbudget lägre än planerat. Den föreslagna åtgärden är ett led i att möjliggöra att genomförandet av investeringsobjekten utförs i rätt tid och att öka upparbetningsgraden under innevarande och kommande år.

De investeringsobjekt som är föremål för avsteg från Investeringsstrategins Ansvars- och beslutsordning är de som beslutades i enlighet med att-sats nummer 27 och 28, gällande beslutsbilaga 43, specificerade investeringar, i landstingets Mål och budget 2014, vilken beslutades av landstingsfullmäktige den 11-12 juni 2013. Vilka objekt som berörs, gällande beslutsstatus samt fastställda utgifter framgår av tabellen nedan.

Investeringsobjekt, Mkr	Status	Total utgift	Budget 2014	Plan 2015-2018
Ny- och ombyggnad av akutmottagning, Karolinska Huddinge	Utredningsbeslut budget 2014	190,0	10,0	179,0
Teknisk upprustning vårdflyglar, SÖS	Utredningsbeslut budget 2014	885,0	5,0	440,0
Teknisk upprustning byggnad 22, DS	Inriktningsbeslut, LS 1310-1216	120,0	1,5	57,0
Vårdavdelningar, operation, entré, Dalens sjukhus	Inriktningsbeslut budget 2014	704,0	40,0	657,0
Vårdavdelningar, operation, entré, Sabbatsbergs sjukhus	Inriktningsbeslut budget 2014	882,0	86,0	787,0
Vårdavdelningar, operation, entré, Sollentuna sjukhus	Inriktningsbeslut budget 2014	618,0	60,0	550,0
Vårdavdelningar, Bromma sjukhus	Inriktningsbeslut budget 2014	287,0	20,0	265,0
Vårdavdelningar, Nacka sjukhus	Inriktningsbeslut budget 2014	349,0	60,0	284,0
Vårdavdelningar, Jakobsbergs sjukhus	Inriktningsbeslut budget 2014	125,0	30,0	93,0
Vårdavdelningar och behandling, S:t Görans sjukhus	Inriktningsbeslut budget 2014	1 070,0	50,0	447,0
Ny behandlingsbyggnad, Danderyds sjukhus	Inriktningsbeslut budget 2014	1 366,0	160,0	1 146,0
Ombyggnad till vårdavdelningar, Danderyds sjukhus	Inriktningsbeslut budget 2014	581,0	28,4	212,8
Ny byggnad västläge - behandlingsbyggnad, Södersjukhuset	Inriktningsbeslut budget 2014	1 622,0	150,0	1 432,0
Ny byggnad västläge - vårdbyggnad, Södersjukhuset	Inriktningsbeslut budget 2014	700,0	40,0	430,0
Ombyggnad av befintliga vårdavdelningar, Södersjukhuset	Inriktningsbeslut budget 2014	1 097,0	12,0	540,0
Ombyggnation av Röntgenkliniken, Karolinska Huddinge	Inriktningsbeslut budget 2014	200,0	10,0	100,0
Teknisk upprustning byggnad 35, Södersjukhuset	Inriktningsbeslut budget 2014	300,0	20,0	279,0
Teknisk upprustning operation, Karolinska Huddinge	Inriktningsbeslut budget 2014	322,0	40,0	160,0
Thorax/labb-kvarteren, Nya Karolinska Solna	Inriktningsbeslut budget 2014	797,7	41,0	751,0
Totalt investeringsutrymme		**12 215,7**	**863,9**	**8 809,8**

Tillkommande beslut efter landstingsfullmäktiges beslut om budget 2014 gäller för respektive investeringsobjekt där beslut har fattats.

För kommande inriktningsbeslut och genomförandebeslut för ovanstående investeringsobjekt föreslås att landstingsfullmäktige delegerar sitt beslutsmandat till landstingsstyrelsen, inom ramen för landstingsfullmäktiges beslutade investeringsutrymme.

Erforderlig beredning i enlighet med Investeringsstrategin har skett i samband med beslut om budget 2014 samt beslut för specifika investeringsobjekt i landstingsfullmäktige i ett senare skede.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser då berörda investeringsobjekt inryms i landstingsfullmäktiges beslutade budget för 2014 och plan för åren 2015 och 2016.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Eva-Karin Sennette
Bitr ekonomidirektör

Stockholms läns landsting

SLL Ekonomi och finans

BILAGA
2014-03-27

LS 1403-0413

Beskrivning av fastighetsinvesteringar

Beslut för strategiska fastighetsinvesteringar

Landstingsfullmäktige fattade den 11-12 juni 2013 beslut i budget 2014 om landstingets fastighetsinvesteringar. Fastighetsinvesteringarna befinner sig i olika beredningsskeden och efter landstingsfullmäktiges beslut har för ett antal ärenden nya beslut om inriktningar fattats. Denna bilaga beskriver kortfattat de investeringsobjekten som berörs av den föreslagna delegeringen av landstingsfullmäktiges inriktningsbeslut och genomförandebeslut till landstingsstyrelsen.

Investeringsobjekt med utredningsbeslut i budget 2014

Ny- och ombyggnation av akutmottagning vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge

Som del av det utredningsarbete som utgör grund för Framtidens hälso- och sjukvård har flertalet strategiska förstudier genomförts avseende fastighetsfrågor för länets akutsjukhus.

I den strategiska förstudien på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge har prövats om behoven kan lösas genom att i stor utsträckning använda befintlig byggnadsstruktur. Syftet har varit att minska andelen nybyggnation, och därmed kostnaderna för investeringen samt att tillvarata och värna den generella byggnadsstruktur som Huddinge sjukhus har. I arbetet med den strategiska förstudien gjorde Karolinska en kapacitetsanalys av den utökade vårdvolymen som beskrivs i Framtidsplan för hälso- och sjukvården för Huddinge. Analysen visar att kapacitet behöver tillskapas för akutmottagningen.

En förstudie behöver genomföras för att analysera om en ny akutmottagning med om- och nybyggnad kommer att klara vårdvolymer enligt Framtidsplan för hälso- och sjukvården.
Förstudien beräknas vara färdig under 2014 och beräknas till en utgift av 3 miljoner kronor. Beräknad total investeringsutgift är 190 miljoner kronor varav 10 miljoner kronor avsattes i budget 2014.

Teknisk upprustning vårdflyglar vid Södersjukhuset
En behovsanalys genomfördes som underlag för ett utredningsbeslut till budget 2014 för objektet Vårdflyglarna på södra sidan vid Södersjukhusets huvudbyggnad. Dessa uppfördes 1941 och var avsedda för vårdlokaler och administration. Nästan samtliga tekniska systems livslängd är uppnådd. Ventilation är från 70-talet, stammarna är från 40-talet och medför många läckage. Elförsörjningen är från 70 till 90-tal och reservdelar saknas i ett flertal fall. Värme och vatten är från är 40-talet och behöver bytas. Med åren har dessutom kravet på och behovet av ventilation, el och kyla ökat.

Utöver detta föreligger krav från myndigheter, bland annat krav från brandmyndigheten på utrymningsvägar och krav på anpassning av vårdrum och hygienutrymmen från arbetsmiljöverket.

Det är önskvärt med långsiktig ekonomisk och hållbar lösning för Södersjukhusets vårdflyglar som klarar myndighetskrav och nödvändig sjukhusstandard. Föreslagen tidplan för genomförande är 2015-2020. Bedömd total investeringsutgift uppgår till 885 miljoner kronor. Förstudien är genomförd och ärendet har tagits upp i Locum AB:s styrelse för vidare hantering för att hemställa om ett inriktningsbeslut. Programarbetet för samtliga vårdflyglar beräknas uppgå till cirka 25 miljoner kronor.

Investeringsobjekt med utredningsbeslut i budget 2014 som har erhållit inriktningsbeslut i landstingsfullmäktige

Teknisk upprustning av byggnad 22 vid Danderyds sjukhus
Locum fick i uppdrag att utreda möjligheten av teknisk upprustning av byggnad 22, en byggnad som enligt fastighetsutvecklingsplanen 2003 skulle rivas. Enligt överlämnad förstudie i januari 2012 till Programkontoret för Framtidsplan för hälso- och sjukvården ska byggnaden bibehållas och nyttjas som behandlingsbyggnad, i linje med Framtidsplan för hälso- och sjukvården. Investeringsobjektet erhöll utredningsbeslut i samband med budget 2014 och efter färdigställd förstudie fattade landstingsfullmäktige den 6 december 2013 inriktningsbeslut enligt LS 1310-1216.

De tekniska åtgärder som måste genomföras för att kunna nyttja byggnaden som behandlingsbyggnad avser en omfattande teknisk uppgradering, med bland annat åtgärder för ventilationssystemet, vatten- och avloppsstammar samt el inklusive reservkraft.

Föreslagen tidplan för genomförande är under samma tid som den föreslagna om- och nybyggnationen av akut- och behandlingsbyggnaden, med färdigställande 2019. Beräknad total utgift är 170 miljoner kronor. Programarbetet är i slutfasen och uppskattas uppgå till ca 7 miljoner kronor.

Investeringsobjekt med inriktningsbeslut i budget 2014

Vårdavdelningar, operation, entré vid Dalens sjukhus

En förstudie är genomförd för att undersöka möjligheten att kunna utföra den vård som tidigare har utförts på akutsjukhusen och vad som krävs när den lokaliseras om till ett mindre antal sjukhus, där Dalen är ett av dessa. En utveckling av Dalens sjukhus förordas till följd av dess geografiska placering.

För Dalens sjukhus innebär Framtidsplan för hälso- och sjukvården därmed investeringar i operation och entré för att kunna utföra somatisk specialistvård samt skapa moderna vårdavdelningar med 1-2 patientrum.

Enligt den föreslagna tidplanen i arbetet med Framtidens hälso- och sjukvård föreslås investeringen vara genomförd efter 2016. Tidplanen håller på att ses över och omprioriteringar kan ske, vilket kan påverka medelsbehovet över tid. Beräknad total utgift är 704 miljoner kronor varav 40 miljoner kronor avsattes i budget 2014.

Vårdavdelningar, operation, entré, Sabbatsbergs sjukhus

För att kunna utföra vård som tidigare har utförts på akutsjukhusen krävs att den lokaliseras om till ett mindre antal sjukhus där Sabbatsberg med sin lättillgänglighet är ett av dessa. För att utveckla konceptet pågår en pilotverksamhet vid Sabbatsbergs sjukhus. Här studeras en profil mot geriatrik, den äldre patienten och psykiatri. Den somatiska vård som finns kommer att utvecklas för att stödja en sådan framtida profil.

För Sabbatsbergs sjukhus innebär Framtidsplan för hälso- och sjukvården därmed investeringar i operation och entré för att möjliggöra somatisk vård. Parallellt skapas moderna vårdavdelningar med 1-2 patientrum.

Enligt den planering som utförs kommer investeringsobjektet föreslås att moderniseringen av sjukhuset sker i flera etapper som också tillåter en successiv anpassning till aktuella och framtida vårdbehov. Detta kommer att påverka och medföra ett förändrat medelsbehov mellan åren. Beräknad

total utgift är 882 miljoner kronor varav 86 miljoner kronor avsattes i budget 2014.

Vårdavdelningar, operation, entré, Sollentunas sjukhus
En förstudie är genomförd för att undersöka möjligheten att kunna utföra vård som tidigare har utförts på akutsjukhusen och vad som krävs när den lokaliseras om till ett mindre antal sjukhus, där Sollentuna är ett av dessa.

För Sollentuna sjukhus innebär Framtidsplan för hälso- och sjukvården därmed investeringar i operation och entré för att kunna utföra somatisk specialistvård samt skapa moderna vårdavdelningar med 1-2 patientrum.

Enligt det underlag som arbetats fram för objektet föreslås att ska investeringen vara genomförd i slutet av 2017, istället för 2016 som föreslogs i budget 2014. Beräknad total utgift är 618 miljoner kronor varav 60 miljoner kronor avsattes i budget 2014.

Vårdavdelningar vid Bromma sjukhus, Nacka sjukhus och Jakobsbergs sjukhus
Flera av de sjukhus som landstinget äger är möjliga att utveckla och anpassa till sjukhus för somatisk specialistvård, geriatrik, psykiatri och annan vård. Enligt en genomförd förstudie har dessa fastigheter en utvecklingspotential på lång sikt i linje med dessa vårdbehov. Förstudier visar att investeringar i dessa sjukhus kommer att kunna utnyttjas under lång tid framöver. De flesta har en god teknisk standard som många gånger är högre än behovet hos de verksamheter som idag hyr lokaler där.

I den framtida hälso- och sjukvårdsstrukturen kommer kvalificerad sjukvård, i större utsträckning än idag, att bedrivas utanför universitets- och akutsjukhusen. De flesta sjukhusen har redan, eller kan byggas om till, en standard för sådan vård. Dessa sjukhus har potential att ta emot ökade vårdvolymer, både i öppen- och slutenvård och kan inrymma kvalificerad vård i högre utsträckning än idag samtidigt som ytterligare vårdplatser skapas.

För att kunna utföra vård som tidigare har utförts på akutsjukhusen krävs att den lokaliseras om till ett mindre antal sjukhus där Nacka är ett av dessa. På Nacka sjukhus finns idag mycket vård och sjukhuset har fungerande operationssalar och en modern entré, vilket inte gäller i samma utsträckning för Bromma och Jakobsberg. Investeringar för somatisk specialistvård är därför inte nödvändiga i Nacka sjukhus.

För Bromma, Nacka och Jakobsbergs sjukhus innebär Framtidsplan för hälso- och sjukvården därmed investeringar som syftar till att skapa moderna vårdavdelningar med 1-2 patientrum.

I investeringsplanen för budget 2014 beslutades att investeringarna ska vara genomförda senast 2016. Denna tidplan håller på att omarbetas och den nuvarande bedömningen är att moderniseringarna ligger senare än 2016 och att omprioritering kan ske. Dessa förändringar kommer att påverka medelsbehoven mellan åren.

Bedömd total utgift är för Bromma sjukhus 287 miljoner kronor varav 20 miljoner kronor avsattes i budget 2014. För Nacka sjukhus bedöms den totala utgiften till 349 miljoner kronor varav 60 miljoner kronor avsattes i 2014 års budget. För Jakobsbergs sjukhus bedöms den totala utgiften till 125 miljoner kronor varav 30 miljoner kronor avsattes i 2014 års budget.

Vårdavdelningar och behandling, S:t Görans sjukhus
En strategisk förstudie har genomförts av sjukhusets lokalbehov på sikt. Det pågår redan idag investeringar i ny akutmottagning. Utöver detta, i en första etapp, fram till 2015, finns ett behov av fler somatiska vårdplatser. Det bedöms möjligt att genom förändringar i befintliga byggnader skapa nya vårdplatser.

På S:t Görans sjukhus finns idag delar av Norra Stockholms psykiatri, bland annat heldygnsvård, som bedrivs av SLSO. I samband med analysen av lokalisering av psykiatrin har konstaterats att psykiatrin har behov av lokalutveckling för bättre vårdmiljö och ändamålsenlighet. Detaljplaneringen för förnyelse och förbättring av lokaler för den psykiatriska vården fortsätter.

Under planeringsperioden föreslås nybyggnader samt ombyggnader. Resultat av detta ska bli en samlad akut och diagnostik- och behandlingsverksamhet med ny enhet för bild och funktion, moderniserad större operationsavdelning, samlade generella mottagningar och fler vårdplatser.

Inriktning för program vid vidare utveckling av byggnaderna vid S:t Görans sjukhus ska vara:

- Program ska utgå från strategisk förstudie och innehålla ny- och ombyggnader av mottagningar, behandlingslokaler och vårdavdelningar.

- En etappvis ny- och ombyggnad för en stegvis ökad vårdproduktion enligt Framtidsplan för hälso- och sjukvården.

Investeringen föreslås i budget 2014 att löpa fram till år 2019 och bedöms uppgå till en total utgift på 1 070 miljoner kronor, varav 50 miljoner kronor avsattes i budget 2014.

Efter beslut om budget 2014 har landstingsfullmäktige fattat beslut om ett nytt inriktningsbeslut, LS 1310-1296, för investeringsobjektet. För att möta det ökade behovet av förlossningsvård inom landstinget, vilket beror på den demografiska utvecklingen inom länet och på Karolinska Solnas nya högspecialiserade och minskade uppdrag i och med drifttagandet av Nya Karolinska Solna är förvaltningens bedömning att ovan angivna beslut bör fattas. Detta för att kunna ge lokalmässiga förutsättningar för att tillskapa en förlossningsvård på S:t Görans sjukhus, väl synkroniserad med färdigställandet av Nya Karolinska Solna och objektet Vårdavdelningar och behandling, S:t Görans sjukhus.

Investeringsutgiften för att utöka lokalytan för att möjliggöra förlossningsvård vid S:t Görans sjukhus bedöms att uppgå till 240 miljoner kronor. Denna investeringsutgift är tillkommande till den totala investeringen om 1 070 miljoner kronor för objektet Vårdavdelningar och behandling, S:t Görans sjukhus, upptagen i inriktningsbeslutet fattat av landstingsfullmäktige i juni 2013, budget 2014.

Det investeringsobjektet Vårdavdelningar och behandling, S:t Görans sjukhus, kommer att uppgå till 1 310 miljoner kronor. Detta innebär att det tillkommande medelsbehovet på 240 miljoner kronor förslås inarbetas i samband med budget 2015.

Ny behandlingsbyggnad samt ombyggnad till vårdavdelningar vid Danderyds sjukhus

Landstingsfullmäktige fattade i samband med beslut om 2013 års budget beslut om en ny inriktning för ny- och ombyggnation av Danderyds sjukhus. I beslutet gavs landstingsstyrelsen i uppdrag att anpassa programmet till Framtidsplan för hälso- och sjukvården. Under året har en sådan anpassning påbörjats med en ny inriktning för planeringen av objekten Ny behandlingsbyggnad samt Ombyggnad till vårdavdelningar.

Danderyds sjukhus har idag en underdimensionerad akutmottagning och en behandlingsbyggnad som inte är helt ändamålsenliga. Sjukhuset har

brist på vårdplatser samtidigt som behovet av vårdplatser ökar med ett större uppdrag. Åtgärder som krävs för att vidmakthålla och öka sjukhusets produktion av akutsjukvård och specialiserad vård ska ske genom utflyttning av verksamheter som inte behöver akutsjukhusets resurser. Investeringar görs i ombyggnation av befintliga lokaler samt i en ny akut- och behandlingsbyggnad. Nybyggnaden ska utformas på sådant sätt att den skapar förutsättningar för en fortsatt framtida utbyggnad av sjukhuset.

Den nya behandlingsbyggnaden ska placeras mellan sjukhusets centrala och södra kvarter i enlighet med gällande fastighetsutvecklingsplan och funktionellt koppla ihop sjukhuset med de södra kvarteren. Den nya byggnaden ska innehålla akutmottagning, avdelning för bild och funktion, centraloperation, sterilcentral och andra lokaler för behandling och intensivvård, hjärtintensivvård med tillhörande angiografilaboratorium, medicinsk akutvårdsavdelning samt teknikutrymmen.

Nuvarande akut- och behandlingsbyggnad som ligger i direkt anslutning till den föreslagna nya byggnaden används för att begränsa nybyggnadsarean och kostnaderna för projektet. Denna byggnad kan, efter ombyggnad, användas exempelvis till del av akutmottagningen, expeditioner och dagkirurgi.

Sammantaget kommer dessa ombyggnationer att garantera ett fortsatt väl utvecklat Danderyds sjukhus som kommer att kunna möta de behov som anges i Framtidsplan för hälso- och sjukvården.

Enligt den nya planeringen som görs av driftsättningen av de nya och ombyggda byggnaderna föreslås att vårdverksamhet kan påbörjas i den nya behandlingsbyggnaden i slutet av 2017 och vårdverksamhet kan påbörjas i byggnad 22 efter ombyggnation i slutet av 2019. I budget 2014 beräknades den nya behandlingsbyggnaden beräknas vara i full drift 2018.

Investeringsutgiften beräknas uppgå till 1 366 miljoner kronor, varav det fortsatta programarbetet beräknas uppgå till 18 miljoner kronor. Totalt avsattes 160 miljoner under 2014 förutsatt att genomförandebeslut fattas så snart programarbete är färdigställt. Den nya tidplanen kommer dock att påverka fördelningen medelsbehovet under åren.

Ombyggnation till vårdavdelningar kommer att pågå löpande fram till år 2025 till en total utgift på 581 miljoner kronor, varav 9 miljoner avsattes för programarbete. I 2014 års budget avsattes 28,4 miljoner kronor förutsatt att genomförandebeslut fattas så snart programarbetet är färdigställt.

Nya byggnader västläge – behandlingsbyggnad samt vårdbyggnad vid Södersjukhuset

Landstingsfullmäktige gav i samband med beslut om 2013 års budget i uppdrag till landstingsstyrelsen att anpassa program för ny- och ombyggnation av Södersjukhuset i enlighet med vad som anges i Framtidsplan för hälso- och sjukvård. Under året har en sådan anpassning påbörjats med en ny inriktning för planeringen av objekten Ny byggnad i västläge – behandlingsbyggnad och Ny byggnad i västläge – vårdbyggnad.

Södersjukhuset har idag en underdimensionerad akutmottagning och behandlingslokaler som inte är helt ändamålsenliga. Sjukhuset har brist på vårdplatser samt vårdlokaler som inte uppfyller dagens arbetsmiljökrav samtidigt som behovet av vårdplatser ökar med ett större uppdrag. Åtgärder som krävs för att vidmakthålla och öka sjukhusets produktion av akutsjukvård och specialiserad vård ska ske genom utflyttning av verksamheter som inte behöver akutsjukhusets resurser. Investeringar görs i ombyggnation av befintliga vårdplatslokaler, en ny akut- och behandlingsbyggnad och en ny vårdbyggnad.

De nya byggnaderna avses att placeras vid sjukhusets västra del vilket innebär att sjukhusets angöring till akutmottagningen för vuxna sker från väster mot idag från öster. Den nya byggnaden ska innehålla bland annat akutmottagning, operation, andra lokaler för behandling samt teknikutrymmen.

Sammantaget kommer de åtgärderna att skapa förutsättningar för ett väl utvecklat Södersjukhus som kommer att kunna möta behov som anges i Framtidsplan för hälso- och sjukvården.

Södersjukhuset är en viktig producent av hälso- och sjukvård i Stockholms läns landsting. Fastighetsutvecklingsplan och strategisk förstudie visar att det finns goda förutsättningar för en långsiktig vidareutveckling av sjukhuset inom sjukhusområdet.

Behandlingsbyggnaden beräknas att tas i drift under 2018. I samband med budget 2014 fastslogs den totala investeringsutgiften till 1 622 miljoner kronor, varav medel för fortsatt programarbete inklusive detaljplanearbete uppgår till 26,7 miljoner kronor. I budget 2014 avseattes 150 miljoner kronor förutsatt att genomförandebeslut fattas så snart programarbetet är färdigställt. Enligt nya beräknar uppgår investeringsobjektets totala utgift till 1 722 miljoner kronor. Då detta överstiger den tidigare fastställda ramen

kommer i den fortsatta beslutsprocessen föreslås att medel omdisponeras från andra investeringsobjekt. Medelsbehoven mellan åren kommer även att förändras.

Vårdbyggnaden beräknas vara i full drift år 2020. Den totala investeringsutgiften beräknas till 700 miljoner kronor, varav programarbetet beräknas uppgå till 14 miljoner kronor. I budget 2014 avsattes 40 miljoner kronor förutsatt att genomförandebeslut fattas så snart programarbetet är färdigställt.

Evakueringslokaler skapas inom akutsjukhuset för att kunna genomföra föreslagna investeringar.

Ombyggnation av befintliga vårdavdelningar, Södersjukhuset
Investeringen har beräknats till att pågå löpande fram till år 2022 till en total utgift av 1 097 miljoner kronor. Programarbetet beräknas uppgå till 10,6 miljoner kronor. I budget 2014 har avsatts totalt 12 miljoner kronor för objektet.

En fördjupad utredning har visat att de befintliga vårdflyglarna inte har förutsättningar att skapa ändamålsenliga och funktionella vårdavdelningar. En strategisk fastighetsutvecklingsplan har tagits fram i SFI:s regi som föreslår att befintliga lägen för framtida vårdavdelningar bör vara inom samma byggnadsstruktur som finns idag. Dock krävs fördjupade utredningar och andra åtgärder än vad som är planerat.

För att klara dagens ställda krav avseende arbetsmiljö och behov av akuta tekniska åtgärder har Locum initierat 2 projekt, Modernisering av vårdavdelningar som redan är beslutat samt investering i tekniska upprustningar.

De budgeterade medlen om 1 097 miljoner kronor bedöms inte i sin helhet gå åt till 2022 vilket är motivet för omfördelningen av 150 miljoner kronor till ny behandlingsbyggnad. Det vill säga att investeringsobjekten hålls inom den totala ramen i investeringsplanen.

De avsatta medlen om 10,6 miljoner kronor för programarbetet används då för ytterligare utredningar av långsiktiga lösningar för Södersjukhusets behov av moderna vårdavdelningar.

Ombyggnation av Röntgenkliniken, Karolinska Huddinge
Avdelningen som planerades och byggdes för mer än 30 år sedan uppfyller inte längre de krav som ställs på en modern röntgenavdelning, och inte heller på ett modernt och säkert patientomhändertagande. För att möta patienternas integritetskrav, krav på optimerade flöden för patienter, krav på miljön för såväl patienter som personal och krav på arbetsmiljön för personalen krävs en successiv ombyggnad av hela Röntgenkliniken. De interventionella delarna av kliniken uppfyller inte de krav som finns på hygien och ventilation. Kliniken uppfyller inte heller krav för personalen på arbete med tillgång till dagsljus. I stora delar av kliniken medger planlösningen inte optimalt omhändertagande av patienter och begränsade möjligheter att arbeta flödesorienterat.

Investeringen beräknas pågå successivt bortom planåren. Den totala utgiften beräknas till 200 miljoner kronor varav 10 miljoner kronor avsattes i 2014 års budget.

Ny- och ombyggnation av operation vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge
I samband med beslut om 2012 års budget fattade landstingsfullmäktige den 14-15 juni 2011, § 98, beslut om att ge landstingsstyrelsen i uppdrag att omarbeta program för FRIO-operation och intervention vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge. Samtidigt utreddes konsekvenserna av att senarelägga objektet till efter år 2018. En ny inriktning för objektet har beslutats av landstingsfullmäktige i LS 1310-1297.

Konsekvenserna av en senareläggning av objektet till efter år 2018 har belysts varvid en analys har skett av en ombyggnation, uppdelad i etapper där genomförandet sker parallellt med pågående verksamhet. Ett sådant genomförande skulle ta lång tid, över åtta år. Detta alternativ rekommenderades inte på grund av risker vid genomförandet och påverkan på produktionen med påföljande kostnader. Dessutom är de tekniska system som försörjer operationsverksamheten i slutet av sin tekniska livslängd. En grov uppskattning av investeringsutgiften för detta förslag uppgick till cirka 750 miljoner kronor.

För att minimera risker och störningar i operationsverksamheten har tre alternativ studerats djupare. Dessa bygger på en kombination av ny- och ombyggnation, vilket underlättar för pågående verksamhet under genomförandet av objektet.

I budget 2014 uppdrogs åt landstingsstyrelsen att återkomma med beslutsunderlag angående objektet Ny- och ombyggnation av operation vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge i samband rapportering av budget 2015.

I och med att utredningen av nybyggnation av operationsverksamheten på Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge har pågått under ett antal år samt att de tekniska systemen som försörjer operationsverksamheten är i slutet av sin tekniska livslängd, är det av största vikt att påbörja realiseringen med objektet Ny- och ombyggnation av operation vid Karolinska universitetssjukhuset Huddinge. Detta för att fortsatt kunna säkerställa produktionskapacitet, patientsäkerhet samt miljön för såväl medarbetare som patienter.

Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge har en viktig roll i framtidens hälso- och sjukvård. Det är av största vikt att operationsverksamheten kan fungera utan störningar. En ny- och ombyggnation föreslås för operationsverksamheten vilket ger goda förutsättningar för sjukhuset att utveckla verksamheten. Sjukhuset beräknas efter ny- och ombyggnation ha cirka 24 operationssalar.

Då det finns ett antal myndighetskrav som kräver åtgärder i lokalerna för operationsverksamheten är det angeläget att arbetet kan påbörjas. Det är vidare viktigt att arbetena kan genomföras med så små störningar i verksamheten som möjligt och under kortare tid. Analyser har visat att alternativet med en omfattande ombyggnation under pågående verksamhet inte kan genomföras utan produktionsbortfall och försämrad arbetsmiljö. Problem uppstår också att hitta ersättningskapacitet under ombyggnadstiden. Alternativet med en kombinerad ny- och ombyggnation av lokaler för operationsverksamheten vid Karolinska universitetssjukhuset Huddinge innebär mindre störningar i den pågående verksamheten och därför föreslås detta alternativ, trots att det medför en högre investeringsutgift.

Tidsplanen för att färdigställa lokalerna för operationsverksamhet är 4,5 år, från det att programarbetet startar, vilket planeras ske i mars 2014. Lokalerna för operationsverksamheten skulle då kunna vara i drift i slutet av år 2018. Därefter kommer det att pågå ett arbete med att iordningställa de kvarlämnade disponibla ytorna vilket beräknas att ta ytterligare ca 1,5- 2 år.

Genom alternativet kombinerad ny- och ombyggnation ges Karolinska universitetssjukhuset Huddinge möjligheter att utveckla vården. Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset har i sitt yttrande över budgetförslag år 2014 understrukit vikten av att inrymma möjlighet för interventionsvård.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ser i framtiden en övergång från operation till intervention. I det fortsatta planeringsarbetet bör därför möjligheten att samlokalisera operation- och interventionsverksamheterna i tillbyggnaden prövas.

Investeringsutrymmet för objektet Teknisk upprustning operation, Karolinska Huddinge har enligt beslut i budget 2014 utgått till förmån för objektet Ny- och ombyggnation operation, Karolinska universitetssjukhuset Huddinge. I den beslutade investeringsbudgeten för åren 2014- 2018 finns ett investeringsutrymme på 322 miljoner kronor, där programarbete och förberedande arbete kommer att inrymmas. Detta innebär att det tillkommande medelsbehovet på 1 298 miljoner kronor föreslå inarbetas i samband med budget 2015, för åren 2015-2019, för att ge utrymme för objektets totala medelsbehov på 1 620 miljoner kronor.

Teknisk upprustning byggnad 35, Södersjukhuset

I samband med att ny- och ombyggnationerna genomförs vid Södersjukhuset finns behov av lokaler för evakuering. En lämplig byggnad för detta är byggnad 35. Byggnaden har dock behov av teknisk upprustning med mera. Omfattande inventeringar har utförts så behovet är väl dokumenterat.

De tekniska systemens livslängd i byggnaden är uppnådd sedan många år. Balkonger och fönster får inte användas på grund av rasrisk. Fasaden bör tilläggsisoleras i samband med byte av fönster för att nå uppställda energimål. Ventilationen är ej godkänd. Stammarna är från 40-talet och det har förekommit återkommande vattenläckage.

Sammantaget finns det ett behov av en genomgripande renovering för att kunna utnyttja byggnaden fullt ut. På längre sikt finns även behov av att kunna utnyttja hela byggnaden för administration, mottagningar, utbildningslokaler och bostäder för studenter och personal.

Den tekniska upprustningen beräknas vara färdigställd under 2016 till en beräknad total utgift till 300 miljoner kronor, varav medel för programarbete uppgår till 2,2 miljoner kronor. I budget 2014 avsattes 20

miljoner kronor förutsatt att genomförandebeslut fattas så snart programarbetet är färdigställt.

Utveckling av thorax/labb-kvarteren

Det nya sjukhuset i Solna tas successivt i drift från 2016. Utöver Nya Karolinska Solna krävs ombyggnation av ett flertal omkringliggande byggnader för att uppnå önskvärd kapacitet på det nya sjukhuset.

N-kvarteret (Thorax) och L-kvarteret (laboratoriekvarteret) omdanas och blir en integrerad del av Nya Karolinska Solna. Det krävs därmed ombyggnad av dessa fastigheter. L-kvarteret kommer fortsättningsvis att inrymma stora delar av Karolinska Universitetslaboratoriet och biobank.

N-kvarteret blir en integrerad del av forskningsklustret vid Nya Karolinska Solna. N-kvarteret ska användas för forsknings- och administrativa lokaler samt patologi och cytologi, sjukhusfysik samt sjukgymnastik.

I det fortsatta programarbetet föreslås följande inriktning:

- Integrera N-kvarteret som en del av Nya Karolinska Solna.
- Kostnadseffektiva förslag och lösningar.
- Möjliggör bra samband och kommunikationer mellan Nya Karolinska Solna, N-kvarteret och L-kvarteret.
- Möjliggör bra flöden; patienter, personal, besökare, material.
- Ge bra lokalutnyttjande/lokaleffektivitet.
- Medverka till att knyta ihop ett FoUU-kluster.
- På bästa sätt ta tillvara de nuvarande byggnadernas förutsättningar.
- Stödja en effektiv process med hög kvalitet från provtagning och analys till beslutsunderstöd för sjukvård och data till klinisk forskning (”provets väg”).

Styrande för L-kvarteret är att de projekt som skall genomföras måste vara klara till att Nya Karolinska Solna öppnar 2016. För Thoraxhuset kan ombyggnationen starta tidigast 2017 och beräknas bli färdigställt 2019.

Beräknad total utgift för båda objekten är 797,7 miljoner kronor varav 41,0 miljoner kronor under 2014.